

Juryrapport mr. C.J. Goudsmitprijs 2009

De Goudsmitprijs - genoemd naar de eerste voorzitter van de Vereniging voor Gezondheidsrecht - wordt eenmaal per twee jaar toegekend aan een auteur die een bij uitstek verdienstelijke bijdrage aan het gezondheidsrecht heeft geleverd.

De jury bestond deze keer uit Corrette Ploem, Vivianne Dörenberg en mijzelf. De jury is met unanimititeit tot een conclusie gekomen, die ik aan het einde van mijn inleiding zal onthullen.

De jury heeft haar taak niet licht opgevat. Zij heeft alle publicaties op het gebied van het gezondheidsrecht doorgenomen die verschenen zijn in de jaren 2007 en 2008. Hoewel elk van de juryleden natuurlijk de literatuur bijhoudt, heeft deelname aan de jury onmiskenbaar het voordeel dat de juryleden wat de literatuur geheel up to date zijn.

Wat bij het doornemen van de ruim 120 publicaties opvalt, zijn de rijke schakeringen ervan. Publicaties in gezondheidsrechtelijke tijdschriften, maar ook in andere juridische vakbladen; artikelen die weidse vergezichten bieden versus juridisch-technisch vernuft op een deelgebied; historie en actualiteit; juridische analyse en rechtspolitieke beschouwingen; artikelen in TvGR maar ook in SMA of NJB; beschouwingen vanuit het 'klassieke' gezondheidsrecht versus studies vanuit meer algemene disciplines zoals mededingingsrecht en sociaal recht; nieuwe en gesetelde auteurs. De jury heeft al lezend ondervonden dat het goed gaat met de beoefening van het gezondheidsrecht.

Hoe is de jury gekomen tot haar keuze voor dat ene artikel dat ik straks zal noemen? De selectie wordt voor een deel vereenvoudigd doordat leden van het bestuur van de VvGR niet in aanmerking komen, evenmin als hoogleraren in het gezondheidsrecht. De jury heeft de vrijheid genomen deze uitsluitingsregel ook toe te passen op hoogleraren uit andere disciplines.

Op het ruime assortiment publicaties dat hierna resteerde, heeft de jury de criteria toegepast die het reglement van de Goudsmitprijs voorschrijft.

Een belangrijk criterium is de originaliteit en de bijdrage aan het gezondheidsrecht. Door steeds verder gaande specialisatie, door taakherschikking en organisatorische veranderingen in de zorg is het aantal zorgverleners dat bij een patiënt betrokken is, gegroeid, is de noodzaak van samenwerking toegenomen, maar zijn ook de risico's dat er iets in de samenwerking, zo men wil de 'keten', misgaat, groter geworden. De winnende auteur heeft dit thema tot leidraad genomen voor haar bijdrage - het is inderdaad een 'zij' - en heeft dat gedaan met een vergrootglas, specifiek gericht op de samenwerking tussen chirurgen en anesthesiologen. Zij heeft zich daar niet gemakkelijk van afgemaakt. De auteur heeft een reeks van vragen gesteld die niet zelden onbeantwoord blijven, zoals de vraag wie nu precies de contractpartij van de patiënt is, welke overeenkomsten er zijn en of er hier plaats is voor de privaatrechtelijke figuur van de hulppersoon. De auteur heeft ingezoomd op een microverhouding maar daarmee inzichten gewonnen die een bredere betekenis hebben.

Een vanzelfsprekend criterium is de juridisch-wetenschappelijke kwaliteit. Het winnende artikel voldoet daar in ruime mate aan. Veel juridische bijdragen, hoe waardevol ook, zijn eendimensionaal doordat zij een onderwerp vanuit een rechtsgebied behandelen. De bijdrage in kwestie kent meerdere dimensies, doordat de privaatrechtelijke benadering wordt vergeleken met de tuchtrechtelijke invalshoek, en het Nederlandse privaatrecht wordt vergeleken met het Duitse. Vanuit die meerdimensionale aanpak formuleert de auteur telkens heldere eigen conclusies.

De bijdrage tenslotte is geschreven in een heldere en aansprekende stijl, criterium 3 uit de lijst van Goudsmit. De combinatie van een consequent volgehouden, transparante opzet van het artikel en een directe bondige stijl in onberispelijk Nederlands lijkt vanzelfsprekend, maar is dat niet.

Voor wie dit nog niet duidelijk was, de auteur van het winnende artikel is Ranki ten Hoopen, het artikel heet 'Medisch-specialistische samenwerking en aansprakelijkheid, in het bijzonder bij operatieve behandeling van patiënten', en het is verschenen in het NJB van 29 juni 2007, p. 1594-2004.

Na deze onthulling moet nog een vraag worden beantwoord, namelijk hoe het zit met het laatste criterium voor de Goudsmitprijs, de wenselijkheid van aanmoediging. Ranki ten Hoopen heeft immers haar sporen al verdiend. Niet alleen met een bijzonder grondig proefschrift over de juridische positie van de apotheker, maar ook met een aantal artikelen in vaktijdschriften. Het feit dat een auteur zijn of haar sporen al verdiend heeft, hoeft volgens de jury aan verdere aanmoediging niet in de weg te staan. Voor het winnende artikel in het NJB geldt bij uitstek dat dit 'smaakt naar meer' op een terrein waar nog veel te doen is. De verhoudingen tussen ziekenhuis en specialist, tussen specialisten onderling, tussen ziekenhuis, specialisten en patiënten vragen om verdere analyse; verdere analyse die nodig is vanwege de veranderingen in de zorg die Ranki ten Hoopen al heeft gesignaleerd, de groeiende twijfel over de doeltreffendheid van bestaande rechtsfiguren zoals de toelating van de specialist als vrijgevestigde of het maatschapsmodel en de toegenomen marktoriëntatie die het nieuwe zorgstelsel heeft gebracht. Voor gezondheidsrechtjuristen met een juridische bagage zoals Ranki ten Hoopen heeft, is er dan ook genoeg werk aan de winkel.

Namens de jury feliciteer ik Ranki ten Hoopen met de Goudsmitprijs. We hopen over niet te lange tijd weer van jou te horen en, vooral, te lezen.

Rolf de Groot

Arnhem, 17 april 2009

prof.mr. G.R.J. de Groot (voorzitter)
mevr. mr. V.E.T. Dörenberg
mevr. mr.dr. M.C. Ploem